

Θαυμαστός ὁ Θεός...

π. ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΟΡΜΠΑΡΑΚΗΣ

Θαυμαστός ὁ Θεός...

ΜΟΡΦΕΣ ΑΓΙΩΝ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ

Ἐπιμέλεια ἔκδοσης:
Βασίλης Ἀργυριάδης

Ἐν πλῶ

© π. Γεώργιος Δορμπαράκης
καί Ἐκδόσεις Ἐν πλῶ
Κολοκοτρώνη 49, Ἀθήνα 105 60
Τηλ.: 210 3226343 - Fax: 210 3221238
e-mail: info@enploeditions.gr
www.enploeditions.gr
www.facebook.com/enploeditions.gr

Α΄ ἔκδοση: Ὀκτώβριος 2016

ISBN: 978-960-9550-86-4

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Προλογικό	13
-----------------	----

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

1. Αρχή τῆς Ἰνδίκτου, ἦτοι τοῦ νέου ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους (1)	17
2. Ὁ Ἅγιος μάρτυς Μάμας (2)	20
3. Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἐν Χωναίς θαύματος τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαήλ (6)	22
4. Ὁ ἅγιος μεγαλομάρτυς Νικήτας (15)	26
5. Αἱ ἅγιοι μάρτυρες Σοφία, Πίστις, Ἐλπίς καί Ἀγάπη (17)	28
6. Ὁ ἅγιος μεγαλομάρτυς Εὐστάθιος καί ἡ συνοδεία αὐτοῦ (20)	31
7. Ἡ σύλληψις τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, Προδρόμου καί Βαπτιστοῦ Ἰωάννου (23)	34
8. Ἡ ἅγια πρωτομάρτυς καί ἰσαπόστολος Θέκλα (24)	37
9. Ἡ ὁσία μήτηρ ἡμῶν Εὐφροσύνη καί ὁ πατήρ αὐτῆς Παφνούτιος (25)	40
10. Ἡ μετástασις τοῦ ἀγίου ἀποστόλου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (26)	43

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

1. Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Κυπριανός καί ἡ ἅγια μάρτυς Ἰουστίνα (2)	49
2. Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Διονύσιος ὁ Ἄρεοπαγίτης (3)	51
3. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Θωμᾶς (6)	56
4. Οἱ ἅγιοι μεγαλομάρτυρες Σέργιος καί Βάκχος (7)	59
5. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Ἰάκωβος, ὁ τοῦ Ἀλφαίου (9)	62
6. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Φίλιππος, εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ διακόνων (11)	65
7. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος καί εὐαγγελιστής Λουκᾶς (18)	68
8. Ὁ ἅγιος μεγαλομάρτυς Ἀρτέμιος (20)	71
9. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Ἰάκωβος ὁ Ἀδελφόθεος (23)	74
10. Ὁ ἅγιος μεγαλομάρτυς Δημήτριος ὁ Μυροβλήτης (26)	78

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

1. Ἡ σύναξις τῶν ἀρχιστρατήγων Μιχαήλ καί Γαβριήλ (8)	85
2. Ὁ ἐν ἁγίοις πατήρ ἡμῶν Νεκτάριος, Ἐπίσκοπος Πενταπόλεως ὁ Θαυματουργός (9)	89
3. Ὁ ἅγιος μεγαλομάρτυς Μηνᾶς (11)	92
4. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεήμων (12)	96
5. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος (13)	98
6. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Φίλιππος (14)	103
7. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος καί εὐαγγελιστής Ματθαῖος (16)	106
8. Ἡ ἅγια μεγαλομάρτυς Αἰκατερίνα (25)	109

9. Ὁ ὅσιος Στυλιανός ὁ Παφλαγών (26)	113
10. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Ἀνδρέας ὁ Πρωτόκλητος (30)	116

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

1. Ὁ ὅσιος Φιλάρετος ὁ Ἐλεήμων (1)	123
2. Ἡ ἅγια μεγαλομάρτυς Βαρβάρα (4)	126
3. Ὁ ἅγιος Νικόλαος ὁ Θαυματουργός (6)	129
4. Ὁ ἅγιος Ἀμβρόσιος Μεδιολάνων (7)	134
5. Ὁ ὅσιος Πατάπιος (8)	139
6. Ὁ ἅγιος Σπυρίδων ὁ Θαυματουργός (12)	142
7. Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Ἐλευθέριος (15)	146
8. Ὁ ἅγιος Διονύσιος Αἰγίνης, ὁ ἐν Ζακύνθῳ (17)	151
9. Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος (20)	155
10. Ὁ ἅγιος πρωτομάρτυς καὶ ἀρχιδιάκονος Στέφανος (27)	160

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

1. Ὁ ἅγιος Βασίλειος ὁ Μέγας (1)	167
2. Ἡ σύναξις τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου (7)	171
3. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης (10)	176
4. Ὁ ὅσιος Θεοδόσιος ὁ Κοινοβιάρχης (11)	180
5. Ὁ Μέγας Ἀντώνιος (17)	185
6. Ὁ Μέγας Ἀθανάσιος (18)	188
7. Ὁ ὅσιος Εὐθύμιος ὁ Μέγας (20)	192
8. Ὁ ὅσιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής (21)	196
9. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Τιμόθεος (22)	201
10. Ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος (25)	204

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

1. Ὁ ἅγιος μάρτυς Τρύφων (1)	213
2. Ὁ ἅγιος Συμεών ὁ Θεοδόχος καὶ ἡ ἅγια Ἄννα ἡ Προφῆτις (2)	216
3. Ὁ ὅσιος Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης (4)	220
4. Ὁ ὅσιος Λουκάς, ὁ ἐν Ἑλλάδι (7)	223
5. Ὁ ἅγιος Θεόδωρος ὁ Στρατηλάτης (8)	227
6. Ὁ ἅγιος μάρτυς Νικηφόρος (9)	231
7. Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Χαλαράμπης (10)	234
8. Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Βλάσιος (11)	238
9. Ὁ ἅγιος Μελέτιος Ἀντιοχείας (12)	241
10. Ὁ ὅσιος Μαρτινιανός (13)	244

ΜΑΡΤΙΟΣ

1. Ἡ ἅγια ὀσιομάρτυς Εὐδοκία (1)	251
2. Ὁ ὅσιος Νικόλαος ὁ Πλανᾶς (2)	254
3. Ὁ ὅσιος Γεράσιμος, ὁ ἐν Ἰορδάνῃ (4)	260
4. Ὁ ὅσιος Παῦλος ὁ Ἀπλοῦς (7)	264
5. Οἱ ἅγιοι τεσσαράκοντα μάρτυρες, οἱ ἐν Σεβαστείᾳ (9)	269
6. Ὁ ἅγιος Σωφρόνιος, Ἀρχιεπίσκοπος Ἱεροσολύμων (11)	277
7. Ἡ ὁσία Ὑπομονή (13)	281
8. Ὁ ὅσιος Ἀλέξιος ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ (17)	286
9. Ὁ ἅγιος Κύριλλος, Ἀρχιεπίσκοπος Ἱεροσολύμων (18)	290
10. Ἡ σύναξις τοῦ ἀρχιστρατήγου Γαβριήλ (26)	294

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

1. Ὁ ὅσιος Τίτος ὁ Θαυματουργός (2)	301
2. Ὁ ὅσιος Γεώργιος ὁ ἐν Μαλαίῳ (4)	303
3. Ὁ ἅγιος Εὐτύχιος, Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως (6)	306
4. Ὁ ἅγιος Γεώργιος ὁ Τροπαιοφόρος (23)	310
5. Ἡ ὁσία Ἐλισάβετ ἡ Θαυματουργός (24)	316
6. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος καὶ εὐαγγελιστής Μάρκος (25)	319
7. Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Συμεών (27)	323
8. Οἱ ἅγιοι ἐννέα μάρτυρες, οἱ ἐν Κυζίκῳ (28)	325
9. Οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι ἐκ τῶν ἐβδομήκοντα Ἰάσων καὶ Σωσίπατρος (29)	328
10. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Ἰάκωβος, ἀδελφός τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (30) ..	332

ΜΑΪΟΣ

1. Ὁ ἅγιος προφήτης Ἱερεμίας (1)	339
2. Οἱ ἅγιοι μάρτυρες Τιμόθεος καὶ Μαύρα (3)	343
3. Ἡ ἅγια μεγαλομάρτυς Εἰρήνη (5)	346
4. Ὁ ἅγιος καὶ δίκαιος Ἰώβ ὁ Πολύαθλος (6)	350
5. Ὁ ὅσιος Ἀρσένιος ὁ Μέγας (8)	354
6. Ὁ ἅγιος μάρτυς Χριστοφόρος (9)	358
7. Ὁ ὅσιος Παχώμιος ὁ Μέγας (15)	363
8. Ὁ ὅσιος Θεόδωρος ὁ Ἠγιασμένος (16)	367
9. Οἱ ἅγιοι ἰσαπόστολοι καὶ μεγάλοι βασιλεῖς Κωνσταντῖνος καὶ Ἐλένη (21)	370
10. Ὁ ὅσιος πατήρ ἡμῶν Μιχαήλ ὁ Ὁμολογητής, ἐπίσκοπος Συνάδων (23)	380

ΙΟΥΝΙΟΣ

1. Ὁ ἅγιος μάρτυς Ἰουστίνος ὁ Φιλόσοφος (1)	387
---	-----

2. Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Δωρόθεος Τύρου (5)	389
3. Ὁ ἅγιος Λουκάς ὁ Νέος, ὁ ἰατρός, Ἀρχιεπίσκοπος Συμφερουπόλεως καὶ Κριμαίας (11)	392
4. Ὁ ὅσιος Ὀνούφριος ὁ Αἰγύπτιος (12)	398
5. Ὁ ἅγιος προφήτης Ἐλισαῖος (14)	402
6. Ὁ ἅγιος Τύχων, ἐπίσκοπος Ἀμαθοῦντος Κύπρου (16)	406
7. Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Μεθόδιος Πατάρων (20)	410
8. Τό γενέσιον τοῦ τιμίου ἐνδόξου προφήτου, Προδρόμου καὶ Βαπτιστοῦ Ἰωάννου (24)	414
9. Ὁ ὅσιος πατήρ ἡμῶν Δαυίδ, ὁ ἐν Θεσσαλονίκη (26)	416
10. Ὁ ὅσιος Σαμφὼν ὁ Ξενοδόχος (27)	420

ΙΟΥΛΙΟΣ

1. Οἱ ἅγιοι ἀνάργυροι Κοσμάς καὶ Δαμιανός, οἱ ἐκ Ρώμης (1)	425
2. Ὁ ἅγιος Ἀνδρέας Κρήτης ὁ Ἱεροσολυμίτης (4)	427
3. Ὁ ὅσιος Ἀθανάσιος, ὁ ἐν τῷ Ἄθῳ (5)	429
4. Ἡ ἅγια μεγαλομάρτυς καὶ πανεύφημος Εὐφημία (11)	432
5. Ἡ ἅγια μεγαλομάρτυς Μαρίνα (17)	435
6. Ἡ ὅσια Μακρίνα (19)	438
7. Ὁ προφήτης Ἡλίας (20)	440
8. Ἡ ἅγια μυροφόρος καὶ ἰσαπόστολος Μαρία ἡ Μαγδαληνή (22)	443
9. Ἡ ἅγια μεγαλομάρτυς Χριστίνα (24)	445
10. Ἡ ἅγια ὀσιομάρτυς Παρασκευή (26)	448

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

1. Οἱ ἅγιοι ἑπτὰ παῖδες οἱ ἐν Ἐφέσῳ (4)	453
2. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Ματθίας (9)	456
3. Ὁ ἅγιος μεγαλομάρτυς Ἀνδρέας ὁ Στρατηλάτης καὶ οἱ σὺν αὐτῷ (19)	457
4. Ὁ ἅγιος προφήτης Σαμουὴλ (20)	460
5. Ὁ ἅγιος ἀπόστολος Θαδδαῖος (21)	463
6. Ὁ ἅγιος Εἰρηναῖος, ἐπίσκοπος Λουγδούνων (23)	466
7. Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Κοσμάς ὁ Αἰτωλός (24)	468
8. Ἡ ἐπάνοδος τοῦ λειψάνου τοῦ ἁγίου ἀποστόλου Βαρθολομαίου (25)	472
9. Ὁ ὅσιος Ποιμὴν ὁ Μέγας (27)	476
10. Μνήμη τῆς ἀποτομῆς τῆς τιμίας κεφαλῆς Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου (29)	479

Στόν πνευματικό μου ἀδελφό
Ἀρχ. Μεθόδιο Κρητικό,
Καθηγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀναστάντος Κυρίου
τῆς Ἱ. Μ. Πειραιῶς καί Φαλήρου,
διαπρύσιο κήρυκα τοῦ Εὐαγγελίου
καί γνήσιο φίλο τῶν ἁγίων τῆς Ἐκκλησίας,
καί στήν ὑπ' αὐτόν σεμνή συνοδεία.

Καρδιακά

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟ

Εἶναι κοινή πίστη στήν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας ὅτι τά συναξάρια τῶν ἁγίων μας ἀποτελοῦν μία ἀπό τίς πιό στέρεες πνευματικές τροφές γιά ὅλους τούς πιστούς. Δέν ὑπάρχει πιστός πού θέλει γνήσια νά ἀκολουθήσει τόν δρόμο τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ καί δέν νιώθει τήν ἀνάγκη νά δεῖ τήν ἔμπρακτη φανέρωση τοῦ δρόμου Του στά πρόσωπα τῶν προγενεστέρων ἀπό αὐτόν ἁγίων. Τό «*μιμηταί μου γίνεσθε, καθὼς καὶ γὼ Χριστοῦ*» τοῦ ἀποστόλου Παύλου λειτούργησε ἀπαρχῆς καί λειτουργεῖ ἐσαεὶ ὡς κανονιστικό στοιχεῖο τῆς πνευματικῆς ζωῆς: ἀκολουθῶ τόν Χριστό καί ξέρω ὅτι βρίσκομαι στά χνάρια τῆς ζωῆς Του στόν βαθμό πού ἐμπιστεύομαι ἄλλους οἱ ὅποιοι στόν χῶρο τῆς Ἐκκλησίας εὐρισκόμενοι ἔζησαν τή ζωὴ Ἐκείνου μέ γνησιότητα. Γι' αὐτό καί δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι ἀφενός τά συναξάρια χαρακτηρίστηκαν ὡς τά «*βιωμένα Εὐαγγέλια*», ἀφετέρου ἀγαπήθηκαν μέ πάθος ἀπό ὅλες τίς γενεές τῶν χριστιανῶν. Μέσα στό σκεπτικό αὐτό κατανοεῖται καί ἡ ἔκδοση τοῦ μετὰ χειρας βιβλίου.

Δέν πρόκειται βεβαίως νά μποῦμε στή διαδικασία «*καθάρσεως*» τῶν συναξαρίων ἀπό μὴ γνήσια στοιχεῖα πού ἔχουν ἴσως παρεισφύσει σ' αὐτά. Αὐτό εἶναι ἔργο τῆς ἐπιστήμης τῆς ἀγιολογίας, τό ὁποῖο εἶναι ἀπαραίτητο βεβαίως νά γίνει, ἐκφεύγει ὅμως τοῦ σκοποῦ τῆς συγκεκριμένης ἐκδόσεως. Σκοπός μας εἶναι νά ἔλθουμε σέ ἐπαφή μέ τή ζωὴ τῶν ἁγίων μας, ὅπως αὐτὴ ἔχει ἀποτυπωθεῖ στά συναξάρια πρωτίστως τῶν Μηναίων τῆς Ἐκκλησίας, τῶν βιβλίων δηλαδή ἐκείνων πού περιλαμβάνουν τίς ἀκολουθίες τῶν ἁγίων, ἑσπερινοῦ καί ὄρθρου, κατὰ μήνα. Κι ἐδῶ ἀκριβῶς ἔγκειται καί ἡ πρωτοτυπία, θά λέγαμε, τοῦ συγκεκριμένου δικοῦ μας Συναξαριστῆ. Ἐνῶ ὑφίστανται καί διαρκῶς ἐκδίδονται πολλά συναξάρια, τό συγκεκριμένο ἔχει τήν ἰδιαιτερότητα νά προβάλλει τούς ἁγίους μας ἀφενός μέσα ἀπό τό σύντομο σχετικά συναξάρι τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀκολουθίας, ἀφετέρου μέσα ἀπό τά ἴδια τά τροπάρια καί τούς ὕμνους τῆς ἀκολουθίας αὐτῆς. Μέ ἄλλα λόγια

δέν έχουμε σκοπό να προσθέσουμε έναν ακόμη Συναξαριστή μέσα στον πλοῦτο τῶν ἄλλων, ἀλλά να δώσουμε τά καίρια στοιχεία τοῦ ἐορτάζοντος κάθε φορά ἁγίου μέσα ἀπό τή θέαση τοῦ ὑμνογράφου τῆς Ἐκκλησίας.

Κι αὐτό νομίζουμε εἶναι ἐξόχως σημαντικό. Ὅχι τί ἐμεῖς νομίζουμε γιά τόν ἅγιο, ἀλλά τί ἡ ἴδια ἡ Ἐκκλησία πιστεύει γι' αὐτόν μέσα ἀπό τήν καταγεγραμμένη ἐμπειρία της, δηλαδή τή μέ συνοδική ἀπόφαση ἀκολουθία τοῦ ἁγίου. Γι' αὐτό καί ὁ ἀνά χεῖρας τόμος εἶναι κατά μία ἔννοια ἕνα «λειτουργικό συναξάρι», πού σημαίνει –γιά μία ακόμη φορά τό τονίζουμε– να βλέπουμε τοὺς ἁγίους μέ τόν τρόπο πού τοὺς βλέπουν οἱ ἅγιοι ὑμνογράφοι τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι εὐλογήθηκαν ἀπό αὐτή να ἔχουν γίνει τό στόμα της.

Εἶναι εὐνόητο ὅτι ἡ ἀναφορά σέ ὅλους τοὺς καθ' ἡμέραν ἁγίους μέ τόν τρόπο πού εἶπαμε θά ἀπαιτοῦσε ἐξαιρετικά μεγάλο πλήθος σελίδων, ἴσως ἀρκετούς τόμους. Γι' αὐτό καί ἐπιλέξαμε να παρουσιάσουμε τοὺς πιό γνωστούς θεωρουμένους ἁγίους σέ ἀριθμό περιορισμένο: δέκα ἀπό κάθε μήνα. Ὅχι ὅτι καί ἔτσι ὁ ὄγκος δέν εἶναι μεγάλος. Μειώνεται ὅμως δραστικά καί μπορεῖ κανεῖς σέ ἕναν τουλάχιστον τόμο να ἔχει τοὺς ἁγίους μας συγκεντρωμένους.

Μέ τήν ἐπίγνωση ὅτι ἀκόμη κι ἔτσι πάμπολλα στοιχεία τῶν ἁγίων μας δέν ἐπισημάνθηκαν καί μέ τήν ἐλπίδα ὅτι κάποτε ἄλλοτε τά συμπληρώσουμε μαζί καί μέ τοὺς ἄλλους ἁγίους τοῦ κάθε μήνα, παραδίδουμε τόν τόμο στόν καλοπροαίρετο ἀναγνώστη, παρακαλώντας τον να εἶναι ἐπιεικῆς γιά τήν ἐργασία μας καί να εὐχεται ὑπέρ ἡμῶν καί τῶν ἐκδοτῶν.

π. Γ. Δ.

Σεπτέμβριος

ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΝΔΙΚΤΟΥ,
ΗΤΟΙ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ
(1 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ)

Σήμερα 1η Σεπτεμβρίου, η Έκκλησία μας εορτάζει την αρχή της Ίνδικτου, δηλαδή την αρχή του νέου εκκλησιαστικού έτους. Για την ημέρα αυτή, ο άγιος Νικόδημος ο Άγιορείτης γράφει στον Συναξαριστή του: «Πρέπει να ήξεύρωμεν, αδελφοί, ότι η του Θεού αγία Έκκλησία εορτάζει σήμερα την Ίνδικπώνα, διά τρία αίτια. Πρώτον, επειδή και αυτή είναι αρχή του χρόνου. Διά τούτο και υπό των παλαιών Ρωμαίων πολλά επιμάτο αυτή εξ αρχαίων χρόνων. Ίνδικπών δέ κατά την ρωμαϊκήν, ήτοι λατινικήν γλώσσαν, θέλει να είπη όρισμός. Και δεύτερον εορτάζει ταύτην η Έκκλησία, επειδή κατά την σημερινήν ημέραν, υπήγεν ο Κύριος ήμών Ίησοῦς Χριστός μέσα εις την Συναγωγήν των Ίουδαίων, και εδδθη εις αυτόν τό βιβλίον του Προφήτου Ήσαίου, καθώς γράφει ο Ευαγγελιστής Λουκάς (Λουκ. δ') τό όποϊον ανοίξας ο Κύριος, ώ του θαύματος! ευθύς εῦρε τόν τόπον εκείνον, ήτοι την αρχήν του έξηκοστού πρώτου κεφαλαίου του Ήσαίου, εις τό όποϊον είναι γεγραμμένα διά λόγου του τά λόγια ταῦτα: «Πνεῦμα Κυρίου επ' έμέ, οὔ ένεκεν έχρισέ με, ευαγγελισασθαι πτωχοῖς απέσταλέ με, ίάσασθαι τούς συντετριμμένους την καρδιαν, κηρύξαι αιχμαλώτοις άφεςιν και τυφλοῖς ανάβλεψιν, αποστειλαι τεθραυσμένους εν άφέςει, κηρύξαι ενιαυτόν Κυρίου δεκτόν». Αφ' οὔ δέ άνέγνωσεν ο Κύριος τά περι αυτού λόγια ταῦτα, εσφάλισε τό βιβλίον και τό έδωκεν εις τόν υπηρέτην. Έπειτα καθίσας, είπεν εις τόν λαόν «ότι σήμεραν ετελειώθησαν οι λόγοι της Προφητείας ταύτης εις τά έδικά σας αῦτια». Όθεν ο λαός ταῦτα ακούων, έθαύμαζε διά τά χαριτωμένα λόγια, όπου εύγανον εκ του στόματός του, ώς τούτο γράφει ο αυτός Ευαγγελιστής Λουκάς (αυτόθι). Εῖναι δέ και τρίτη αίτια, διά την όποϊαν η Έκκλησία του Χριστου κάμνει σήμεραν ενθύμησιν της Ίνδικτου, και εορτάζει την αρχήν του νέου χρόνου: ήγουν, ίνα διά μέσου της ύμνωδίας και ικεσίας, όπου προσφέρομεν εις τόν Θεόν εν τη εορτή ταύτη, γένη ο Θεός ίλεως εις ήμάς, και εύλογήση τόν νέον χρόνον, και χάριση τούτον εις ήμάς ευτυχῆ και γεμάτον από όλα τά σωματικά αγαθά. Και ίνα φωτίση τάς διανοίας μας, εις τό να περάσωμεν όλον τόν χρόνον καθαρώς και μέ αγαθήν συνείδησιν, και εις τό να ευαρεστήσωμεν τῷ Θεῷ, μέ την φύλαξιν των εντολών του. Και οὔτω να τύχωμεν των εν Ούρανοῖς αἰωνίων αγαθῶν.

Ἀρχή τῆς νέας ἐκκλησιαστικῆς χρονιᾶς ἡ 1η Σεπτεμβρίου, γι' αὐτό καί ὅλη ἡ ἐκκλησιαστική ἀκολουθία, πέραν βεβαίως ἐκείνης πού ἀναφέρεται καί στούς ἄλλους ἀγίους πού ἐορτάζουμε σήμερα, ὅπως τόν ὅσιο Συμεών τόν Στυλίτη, τίς ἅγιες σαράντα γυναῖκες μάρτυρες, ἀποτελεῖ στήν πραγματικότητα μία εὐχή: νά εὐλογῆσει ὁ Κύριος τή χρονιά αὐτή –«εὐλόγησον τόν στέφανον τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς χρηστότητός Σου, Κύριε»– πού σημαίνει νά δώσει τή χάρη Του, ὥστε νά ζήσουμε οἱ ἄνθρωποι μέ εἰρήνη καί ὁμόνοια, ἀκολουθώντας τίς ἅγιες ἐντολές Ἐκείνου. Εἶναι πολύ σημαντικό τό γεγονός ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας μόνο μέ τόν τρόπο αὐτό θεωρεῖ ὅτι ὑπάρχει εὐλογία στόν κόσμο: ὄχι ἂν οἱ ἄνθρωποι ἀπλῶς εὐημεροῦν οἰκονομικά, ὄχι ἂν ὅλα τούς ἔρχονται βολικά, ὅπως λέμε, ἀλλά ἂν βρισκόμαστε «ἐν ὁμονοίᾳ καί εἰρήνῃ», κυρίως ὅμως, ἂν τηροῦμε τίς ἅγιες ἐντολές τοῦ Θεοῦ. Ἡ προτεραιότητα τοῦ συντονισμοῦ μας μέ τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ἡ πραγματοποίηση, ὅπως σημειώνουν οἱ ὕμνοι σήμερα, τῶν αἰτημάτων τοῦ «Πάτερ ἡμῶν», γιά νά ἔχουμε τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ, δέν σημαίνει βεβαίως ὑποτίμηση καί ὑποβάθμιση καί τῶν οἰκονομικῶν μεγεθῶν: χωρίς αὐτά δέν μπορεῖ ὁ ἄνθρωπος νά ἐπιβιώσει σ' αὐτόν τόν κόσμο. Σημαίνει ὅτι τά οἰκονομικά δέν ἔχουν τήν προτεραιότητα. Τό πρῶτο στή ζωή μας εἶναι τό «ἐλθέτω ἡ βασιλεία Σου», ὅπως ἄλλωστε δίδαξε τήν ὀρθή ἱεράρχηση τῶν πραγμάτων ὁ ἴδιος ὁ Κύριος: «Ζητεῖτε πρῶτον τήν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καί τήν δικαιοσύνην Αὐτοῦ καί ταῦτα πάντα (ὅλα τά ὑλικά καί ἐπίγεια) προστεθήσεται ὑμῖν».

Δυστυχῶς, στήν ἐποχή μας, ἡ ἱεράρχηση αὐτή, σ' ἓνα μεγάλο ποσοστό, ἔχει ἀνατραπεῖ. Ὁ Θεός καί τό ἅγιο θέλημά Του ἔχει μπεῖ στό περιθώριο, ἂν δέν ἔχει διαγραφῆ πλήρως, καί προτεραιότητα ὡς ἀποκλειστικός σχεδόν σκοπός τοῦ ἀνθρώπου ἔχει γίνει τό οἰκονομικό στοιχεῖο. Ἰνδαλμα γιά τούς πολλούς φαντάζει ὁ ἄφρων πλούσιος τῆς γνωστῆς παραβολῆς, ὁ ὁποῖος ναί μέν εὐφραινόταν καθ' ἡμέραν λαμπρῶς, ὁ θάνατος ὅμως ἤλθε ἀδυσώπητος καί ἀπροειδοποίητα στή ζωή του καί τοῦ ... ἀνέτρεψε τά σχέδια, βυθίζοντάς τον στήν ἄφατη ὁδύνη. Ἀπό τήν ἀποψη αὐτή, ἡ

ἐποχή μας εἶναι ἐποχή ἀφροσύνης, ἡ ὁποία περιλαμβάνει ὄχι μόνον πολλούς πλουσίους, ἀλλά καί ἓνα πολύ μεγάλο μέρος τῶν πτωχῶν. Γιατί καί οἱ πτωχοί, ἄν ἐπιθυμοῦν ὡς προτεραιότητα τῆς ζωῆς τους τά χρήματα καί τά ὑλικά ἀγαθά, ἔστω κι ἄν δέν τά ἔχουν, ὡς ἀφρονες πλούσιοι ἀντιμετωπίζονται ἀπό τόν λόγο τοῦ Θεοῦ. Τό περιεχόμενο τῆς καρδιάς μας εἶναι ἐκεῖνο πού ἔχει πάντοτε πρό ὀφθαλμῶν Του ὁ Θεός, κατά τήν ἀποκάλυψη τοῦ ἴδιου τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία μας σήμερα, μέ τήν πρωτοχρονιά πού ἐορτάζει, ὑπενθυμίζοντάς μας καί τήν ἔναρξη τῆς δημόσιας δράσης τοῦ Κυρίου, μέ τό κήρυγμά Του στή συναγωγή τῆς ἰδιαίτερης πατρίδας Του Ναζαρέτ, ὅπου μεταξύ τῶν ἄλλων ἀποκαλύπτει γιά τόν ἑαυτό Του ὅτι ἦλθε «κηρῶξαι ἐνιαυτόν Κυρίου δεκτόν», νά κηρῶξει δηλαδή τήν ἔναρξη μίας καινούργιας ἐποχῆς, δεκτῆς καί εὐάρεστης στόν Θεό, ἡ Ἐκκλησία μας λοιπόν μᾶς φέρνει σέ ἰσοροπία, διότι μᾶς προτείνει αὐτό πού συνιστᾶ τό αἰώνιο θέλημα τοῦ Θεοῦ: πάνω ἀπό ὅλα νά θέτουμε ἀκριβῶς Ἐκεῖνον καί τόν λόγο Του. Μᾶς ἀνοίγει καί πάλι τά μάτια, σέ μία ἐποχή σύγχυσης καί θόλωσης τῆς διάνοιας, γιά νά συνειδητοποιοῦμε ὅτι στή ζωῆ βρισκόμαστε κατά χάριν Θεοῦ, ὅτι Ἐκεῖνος παρατείνει τόν χρόνο τῆς διαμονῆς μας σ' αὐτόν, ὡς «καιρούς καί χρόνους ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ θέμενος», προκειμένου νά ζοῦμε κατά τό θέλημά Του.

Μέ ἄλλα λόγια, ἡ Ἐκκλησία μᾶς ὑπενθυμίζει ὅτι ὁ χρόνος ἀποτελεῖ δωρεά τοῦ Θεοῦ, ὄχι γιά νά τή σπαταλᾶμε σέ ἀνοησίες καί ἁμαρτίες, ἀλλά νά τήν ἀξιοποιοῦμε πρὸς ἀνοδική πορεία πάντοτε πρὸς Αὐτόν, δηλαδή σέ πορεία ἀγάπης πρὸς τόν συνάνθρωπο. Καί τότε, μᾶς λέει, θά δοῦμε ὅ,τι ὑποσχέθηκε ὁ Κύριος: τήν ὥρα πού θά θέτουμε αὐτό τό θέλημά Του ὡς βάση τῆς ζωῆς μας, τήν ἴδια ὥρα θά ἐνεργοποιοῦνται καί οἱ δυνάμεις Ἐκεῖνου, πρὸς ὑπέρβαση ἀφενός τῶν ὁποίων προβλημάτων μας, πρὸς ἀποκατάσταση ἀφετέρου καί ὅλης τῆς δημιουργίας. Δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι ἐδῶ καί ἀρκετά χρόνια, τό Οἰκουμενικό μας Πατριαρχεῖο ἔχει προβάλει τήν ἀρχή τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔτους ὡς ἡμέρα προστασίας τοῦ περιβάλλοντος. Καί εὐλόγα: τό θέλημα τοῦ Θεοῦ, ὅπως εἴπαμε, βιούμενο ἀπό τόν «βασιλιά» τῆς κτίσεως, τόν ἄνθρωπο, ἔχει ἄμε-